

Завършва поредицата „Олимпийските потайности“. През седмицата ви разказахме за: Олимпийския музей в Лозана и замъка на МОК в града, за който се плаща 1 франк наем; за това как България едва не проваля олимпийската щафета за игрите „Мюнхен '72“; как президентът на МОК Ейвъри Бръндейдж замалко не подава оставка заради

сесия на комитета в София през 1957 г.; как партиен шеф, който е и спортен ръководител (Желязко Колев), извади мъжкия ни баскетболен отбор от олимпиадата в Рим през 1960-а; как откраднаха 14 факли от олимпийската щафета за „Берлин '36“ в София и защо цар Борис III отиде инкогнито преди игрите в германската столица. ♦

Из декларацията на БОК

При ненормални условия - без нас

„В Лос Анджелис се създават условия, при които се активизират различни политически, екстремистки, религиозни, в т.ч. и антибългарски групировки, които със своята враждебност срещу СССР, Народна република България и другите социалистически страни създават заплаха за сигурността на спортистите и ненормална обстановка за провеждане на игрите - се казва в декларацията на БОК от 9 май 1984 г. -

САЩ използва подготовката на игрите за постигане на политически цели... Комерсиализацията на игрите стигна до абсурдни граници. Тази обстановка, плод на системно нарушаване на Олимпийската харта, не дава надеждни гаранции за безопасно, сигурно и спокойно пребиваване на българските спортисти в Лос Анджелис... Затова пленумът на БОК намира за невъзможно българските спортисти да участват в игрите.“ ♦

Трендафил Мартински:

Решението бе политическо

„Бойкотът в Москва и неучастието в Лос Анджелис“ е една от главите в биографичната книга на дългогодишния председател на БСФС Трендафил Мартински „Моят живот в спорта“. САЩ са движеща сила на бойкота срещу Москва. Тогавашният президент Джими Картер поведе борбата срещу олимпиадата заради съветското нахлуване в Афганистан и постигна „резултати“ - в съветската столица дойдоха само 80 страни. Мартински

обаче определя контрамарката на СССР и социалистическите страни по-късно като „неучастие“.

„От дистанцията на времето може да се каже, че нашето неучастие беше чисто политическо - пише Мартински. - СССР не трябваше да остане сам. Сега САЩ и СССР бяха 1:1. Така е, когато в спорта се меси голямата политика и когато спортното ръководство е зависимо от нея. От всичко това загубиха само спортистите.“ ♦

Първи подкрепяме СССР за бойкота на „Лос Анджелис '84“

Николай КРЪСТЕВ

Периодът между 1980 и 1984 година е най-тежкият за МОК след Втората световна война. Президентът на комитета лорд Киланин е обявил, че ще се оттегли, Самаранч става № 1 на сесия в Москва малко преди игрите, които са застрашени...

Нахлуването на СССР в Афганистан отприщва политически натиск на САЩ върху половината свят да не участва на игрите. Президентът Джими Картер вкарва в действие всички възможни похвати за официалени и кулоарни действия за разширяване на бойкота срещу олимпиадата. И в

В Москва пристигат пратеници само на 80 страни

сред които обаче и много западни държави. Други спортисти стартират под знамето на МОК. А преди 4 г. Монреал е събрал 92 държави... Картер така и не иска да разбере, че олимпиадата е дадена не на СССР, а на Москва и игрите принадлежат единствено и само на МОК. Бойкотът е факт.

Четири години по-късно е време за социалистически реванш. Далеч преди началото на олимпиадата медиите в СССР и братските страни подемат невероятна кампания срещу игрите. Били неимоверно комерсиализирани, в Лос Анджелис на ден застрелвали десетки хора по улиците, нямало сигурност за спортистите. Пече се нов бойкот.

„В началото на април 1984 г. ме извика секретарката на Борис Велчев - пише в книгата си „Моят живот и спорта“ Трендафил Мартински, тогавашен председател на БСФС. - Той ме посрещна както винаги любезно, но на-

12 август 1984 г. На официалното закриване спортистите на Румъния (единствената социалистическа страна, която не бойкотира игрите), събраха най-много аплодисменти. Същото бе и на откриването на игрите на 28 юли. Снимка Архив на Олимпийския музей в Лозана

Иван Славков: Държавата се намеси в спортните дела

„Безспорен факт е, че държавата се намеси в спортните дела при българския бойкот на олимпиадата в Лос Анджелис - заяви Иван Славков, председател на БОК и член на МОК от 1983 г. - Абсолютно вярно е, че това не трябваше да става, но... времната бяха такива. Държавата просто реши да не се участва и на нас не ни остана нищо друго, освен да изпълним това решение. Иначе Съветският съюз и целият социали-

Иван Славков

стически блок имаше формално основание да не участва на игрите. В Щатите имаше някакви групи от хора, които се разхождаха открито с фланелки „Бий руснака“, без да се уточнява къде да става това - на фронта или на спортното поле. Избуяваха и коми-

тетти, които открито призоваваха към спортистите от соцстраните да се оказват натиск да остават като политически емигранти в САЩ. Известни са и много то антисъветски изявления на тогавашния президент Роналд Рейгън. Но повтарям - това бяха само формалните поводи за отказа от игрите. Причината бе политическа и е безкрайно далеч от спорта, който страда от противоборството между великите сили.“ ♦

как загрижено.

Взе от бюрото си писмо от един лист и ми го даде с думите: „Чети!“.

Писмото бе от ЦК на КПСС. В него се съобщаваше, че след обстойно обсъждане е решено съветските спортисти да не вземат участие в „Олимпиада '84“ поради дискриминация, липса на сигурност.

Правеше се предложение за солидарност на България за подкрепа на съветското предложение... Ясно беше, че ще се взема политическо решение. Поставете

ни бяхме в тежка обстановка. Главното бе как ще намерим сносно обяснение пред спортистите. След размяна на няколко мисли се догово-

Кой кога се отказва от игрите

8 май 1984.....СССР
9 май 1984.....България
10 май 1984.....ГДР
11 май 1984.....Монголия
11 май 1984.....Виетнам
12 май 1984.....Лаос
12 май 1984.....Чехословакия
13 май 1984.....Афганистан
16 май 1984.....Унгария
17 май 1984.....Полша
23 май 1984.....Куба
26 май 1984.....Йемен
1 юни 1984.....Етиопия
2 юни 1984.....Северна Корея
2 юни 1984.....Ангола

рихме да чакаме решение на Политбюро на ЦК на БКП, което излезе след няколко дни в подкрепа на КПСС.“

На 13 април Националният олимпийски комитет (НОК) на СССР излиза с декларация срещу игрите, но Съветският съюз окончателно се отказва от участие на 8 май. Само ден по-късно пленум на БОК решава и нашите спортисти да не заминат за САЩ (извадки от декларацията на БОК публикуваме отделно). Всъщност се огласява нещо, сведено по партийна линия месец по-рано. Така ставаме първата страна в света, подкрепила бойкота на СССР. Малко се забавят и другите соцстрана.

Само Румъния стартира

в Лос Анджелис, както и необвързаната Югославия. Игрите все пак събират много повече участници от „Москва '80“ - 140 страни, но в спортно-техническо отношение състезанията много губят от липсата най-вече на Съветския съюз и ГДР.

Спортистите от Източния блок стартират на специални състезания „Дружба '84“, като медалите се премират по „олимпийска тарифа“.

Журналист засрамен от американския посланик

Известен журналист, един от малкото българи, отразявали игрите в Лос Анджелис, бил деликатно засрамен от американския посланик у нас. Няколко месеца след олимпиадата репортерът изненадващо получил покана за прощалното парти на дипломата, чийто мандат изтичал. На коктейла посланикът казал на журналиста: „Разбирам, че отделът по

печата в ЦК на БКП изискваше да се пишат и говорят само лоши неща за олимпиадата. Но кажете ми честно, за 20 дни наистина ли не видяхте нещо, което да ви хареса в Лос Анджелис?“ Колегата признава, че му идело да потъне в земята от срам.

Родните медии затъмниха олимпиадата, бълвайки отрицателни новини и пускаха само резултатите. ♦